

Alışveriş merkezinin müşteri kapasitesi ve satışlarını arttırmak amacıyla düzenlemiş olduğu kampanyaya ilişkin yapılan ödemelerin gider yazılıp yazılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[6-2014/338]-300172
Tarih	12.04.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[6-2014/338]-300172

12.04.2019

Konu : Alışveriş merkezinin müşteri kapasitesi ve satışlarını arttırmak amacıyla düzenlemiş olduğu kampanyaya ilişkin yapılan ödemelerin gider yazılıp yazılamayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda şirketinizin, AVM'deki dükkânlarını kiraya verdiğini, AVM'nin bilinirliğini, müşteri kapasitesini dolayısıyla da kira ve sair gelirlerini arttırmak için belli bir dönemde en yüksek miktarda alışveriş yapan müşterilere hediyeler verileceği, ayrıca kampanya kapsamında gün içerisinde 100 TL'lik alışveriş yapan müşterilere 20 TL tutarında hediye çeki mahiyetinde olan "... Para" verileceği, müşterilerin bu paraları alışveriş merkezinde kampanyaya katılan mağazalarda harcayabileceği, mağazalar tarafından bu çeklerle alınan ürün ve hizmet faturalarının müşterilere verilmeyeceği, bu faturaların hediye çekine zımbalanarak AVM yönetimine teslim edilmesi halinde bedellerinin mağaza sahiplerine nakit olarak ödeneceği belirtilerek bu kampanyalar kapsamında yapılan

ödemelerin gider olarak indirim konusu yapıp yapılamayacağı, hediye çekleri ile yapılan alışveriş kapsamındaki faturaların düzenlenme usulü, bu faturalarda yer alan KDV'nin indirim konusu yapıp yapılamayacağı hususunda bilgi talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 nci maddesinde; "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.*" hükmü yer almış olup aynı Kanunun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

1.İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2.İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde ise ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi kazancın tespitinde indirim konusu olarak dikkate alınabileceği belirtilmiştir. Yapılan giderlerin bu hüküm uyarınca indirim konusu yapılabilmesi için söz konusu giderlerle kazancın elde edilmesi arasında doğrudan ve açık bir illiyet bağının bulunması zorunludur. Bu mahiyette olmayan giderler ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılamayacaktır.

Buna göre şirketiniz tarafından, AVM'nin bilinirliğini, müşteri kapasitesini dolayısıyla da kira ve sair gelirlerini arttırmak için belli bir dönemde en yüksek miktarda alışveriş yapan müşterilere verilen hediyelerin maliyet bedelleri ile yine alışveriş merkezinde belli tutarda alışveriş yapan müşterilere verilen alışveriş çeklerinin kampanyaya katılan mağazalarda kullanılması karşılığı ödenen bedellerin, işin mahiyeti ve genişliği ile uygun olması ve şirketinizce belgelendirilmesi şartıyla, pazarlama gideri olarak kabul edilmesi ve kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Faturanın Tarifi" başlıklı 229 uncu maddesinde; *"Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır."*

"Faturanın Nizamı" başlıklı 231/5 inci maddesinde, *"Fatura malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır."*

"Fatura Kullanma Mecburiyeti" başlıklı 232 nci maddesinde ise; *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

- 1.Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;*
- 2.Serbest meslek erbabına;*
- 3.Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;*
- 4.Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;*
- 5.Vergiden muaf esnafa.*

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 700 TL'yi geçmesi veya bedeli 700 TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükümleri yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun 228 inci maddesinde de, *"Aşağıdaki giderler için ispat edici kağıt aranmaz:*

- 1.Örf ve teamüle göre bir vesikaya istinat ettirilmesi mutad olmayan müteferrik giderler;*
- 2.Vesikanın teminine imkan olmayan giderler;*
- 3.Vergi kanunlarına göre götürü olarak tespit edilen giderler.*

1 ve 2 numaralı fıkralarda yazılı giderlerin gerçek miktarları üzerinden kayıtlara geçirilmesi ve miktarlarının işin genişliğine ve mahiyetine uygun bulunması şarttır." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkındaki Kanunla perakende ticaretle uğraşan veya hizmet ifa eden birinci ve

ikinci sınıf tacirlere Vergi Usul Kanununa göre fatura verme mecburiyeti olmayan satışların belgelendirilmesi için ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

Buna göre satışların arttırılması amacıyla hediye çeki kazanan müşterilerin kampanyaya katılan mağazalardan mal veya hizmet satın alması durumunda üye işyeri, satmış olduğu mal veya hizmetin gerçek bedeli üzerinden hediye çeki tutarını düşmeksizin fatura veya perakende satış fişi düzenleyerek müşteriye verecektir. Hediye çeki bedellerinin şirketiniz tarafından söz konusu mağazalara aktarılması işleminde ise fatura ve perakende satış fişi düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Ancak, bu işlem için hediye çeki bedellerini gösteren (aylık hesap durumu özet tablosu gibi) evrakın, yasal defterlerle birlikte muhafaza edileceği ve istenildiğinde ibrazının gerekeceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-2/1 inci maddesinde teslimin, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olduğu,

-3/a maddesinde; vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesinin de teslim hükmünde olduğu,

- 10 uncu maddesinin (a) bendinde; mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde malın teslimi veya hizmetin yapılması anında, (b) bendinde; malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi anında vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,

-29/1 inci maddesinde; mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,

-34/1 inci maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikaların kanuni defterlere kaydedilmesi şartıyla indirilebileceği

hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre,

-Şirketiniz tarafından hediye edilmek üzere satın alınan bisiklet ve mini ipadlerin müşterilere tesliminde KDV hesaplanacak olup, alımda yüklenilen KDV, şirketiniz tarafından indirim konusu yapılabilecektir.

-Hediye çekinin, alışveriş merkezi tarafından müşterilere verilmesi işlemi, herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden KDV'ye tabi tutulmayacaktır.

-Nihai tüketicilerin, hediye çekini kullanarak alışveriş merkezinde bulunan mağazalardan mal teslim almaları halinde, bu mağazalar tarafından müşterilere yapılan teslim ve hizmetlerin karşılığını teşkil eden bedel üzerinden KDV hesaplanması ve malın gerçek bedeli üzerinden hediye çeki tutarı düşülmeksizin nihai müşteriler adına perakende satış fişi veya fatura düzenlenmesi gerekmektedir. Faturalar nihai tüketiciler adına düzenleneceğinden şirketinizce indirim konusu yapılması mümkün değildir.

-Alışveriş merkezinde bulunan mağazaların yaptıkları teslim ve hizmetler karşılığında müşteriden aldıkları hediye çekindeki bedelin şirketinizden tahsili ise herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden KDV'ye tabi tutulmayacaktır. Ancak şirketinizin bahse konu işlemle ilgili komisyon veya hizmet bedeli tahsil etmesi halinde mağazalara düzenleyeceği faturada %18 oranında KDV'nin uygulanacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026